

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona,
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest. VIII., Fhg. Sándor-utca 36

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Márczius 15.

Reánk köszöntött újra —
immár hatvanadszor — a ma-
gyar szabadság születésének
kedves ünnepnapja. A tavasz
meghozta nekünk márczius
tizenötödikét, ezt a forduló-

Óriások törpe utódai!
Nincs meg bennünk az a
hatalmas erő, az az elszánt
akarat és lángoló hit, mely ak-
koriban évszázados bilincse-
ket tört ketté és új jogokat te-
remtett a terhektől roskadozó
népnek; nem tudunk csele-

ben késő időig háborítlanul el-
lehetnénk. A megkezdett munka
abbanmaradt, nem akad vezető,
a ki egybeterelné a munkára
kész sereget, hogy tovább épít-
hessünk és hogy végre már
tető alá hozzassuk az erős
nemzeti épületet, melynek arany-

Kiss Ernő

Váasey
Károly gr.

Aulich Lajos

Damjanich
János

Nagy
Sándor J.

Török Ignác

Lázár Vilmos

Pöhltenberg
Ernő

Knezič
Károly

Leiningen-
Westerburg
Károly gr.

Dessewty
Arisztid

Schweidel
József

Lahner György

Az aradi tizenhárom vértanu.

pontot, ezt a nevezetes határ-
követ nemzetünk viszontagsá-
gos életében. Feldobog millió
és millió honfitársunk szive e
napon és betölti büszkeség
édes mindnyájunk kebelét, hogy
ez a világgraszoló nap a mi
ünnepünk lehet s hogy utódai
vagyunk a márcziusi idők ba-
bérkoszoruzta hőseinek.

kedni, csak lelkesedni, azt is
csupán olykor, nagynéha, a
midőn alkalom kínálkozik, minő
például a mai ünnep is: már-
czius tizenötödike. A mi apáink
ezelőtt hat évtizeddel lerakták
egy boldogabb jövő funda-
mentumát és mi még a mai
napig sem építettük meg rája
bevehetetlen várunkat, a mely-

betüs felirása beleragyogna a
messze jövőbe: márczius 15.

Tudja Isten, hogy' van, miért
van, de így van. A lelkes ün-
nepi hangulatba belopódzik a
keserűség érzete, látván azt,
hogy a dicső mult nincs össz-
hangban a sivár jelennel. Szé-
dítő hézag tátong az 1848 és
1908 között, melyet már rég

be kellett volna tömnünk; idő került rája! De sajnós, nem támadtak hősök, új Kossuthok, Damjanichok, Petőfik, a kik észszel, karddal, szívvvel karolták volna fel a nemzet ügyét. Neveiket örömradiállal kiáltozzuk, emléküket kőbe-érczbe véssük e nagy embereinknek, de hogy példát merítsünk életükből, arra nem gondolt eddig a bus magyar. Lehetséges, hogy az idő sem kedvezett arra, hogy a márcziuséhoz hasonló átalakulások ismétlődjenek, talán a mindenható Isten is más-keppen akarja, de annyi szent igaz, hogy márczius tizenötödikét ünnepeve, örömrünk nem lehet teljes. A dörgő éljenek, a harsogó szózatok nem képesek elnyomni az aggodalom halk sóhaját: mi lesz velünk?

Távol áll tőlünk az ünneprontás szándéka, hogy ezeket itt most fölemlítjük. Talán helyesebb lett volna a dicsőítés koszoruja mellől a gáncs töviseit elhagyni, gondolván, szegény magyar, kiálts vivatot, lelkesedj, verd a kokárdás melledet annak örömrére, hogy újra megérhetted márczius tizenötödikét. Felejtsd el azt, hogy semmivel sem különba helyezted, mint volt hatvan évvel ezelőtt, a mikor szabaddá tetted, embersorba állítottak. Válad roskadoz, ki tudja, birod-soká, — de csak vigadj és örvendj. Itt van újra márczius idusa!

Hát ez a vakítás, mindenki jól tudja, nem a mi kenyérünk. De nem is vigad ám a józan eszü, helyes itéletü magyar ember csak ugy átabotába. Érzy, hogy nincs valami rendjén, tudja, hogy az ország sorsa nem a legkivánatosabb, hogy sok-sok tennivaló volna a népért, azért ha márcziust ünnepele, teszi ezt hálás köszönettel szívében a negyvennyolczas hősök iránt, de lelke mélyén titkon ott lapul a borongás, a jövőért való aggodalom. Oh

bár megajándékozna Isten a mi nemzetünket másodsor is oly férfiakkal, a kik — férfiasan cselekesznek, nem csupán beszélnek! Ilyen sóhajok fog-nak loppal kiszállani a magyar keblekből az ünnepe zaj köze-pette.

... Ünnepeünk azért minden más érzés daczára is legyen méltóságos. Jusson eszünkbe, ha nincs is jelenünk, de volt dicsőséges multunk s ennél-fogva joggal várjuk a jobb jövőt. Ha mi nem, majd a gyer-mekeink megériik talán, hogy terebélyes fává fejlődik az a mag, melyet márczius tizen-ötödikén a hon nagyjai elültet-tek és vérükkel öntöztek. E hősök emléke szent kell hogy legyen mindnyájunk előtt, mert mi egyébbel tudánk nekik megfizetni áldozatkészégükért, mint őszinte, becsületes hála-érettel. És még azzal az ipar-kodással, hogy tőlünk telhető-leg a nyomukba lépünk.

A tisztelet és kegyelet érzé-sét a Negyvennyolcz hősei iránt ma már az iskola is bele-neveli az ifjuságba. A tanító munkáját folytassuk odahaza a családban. A gyermek korán ismerje és szeresse meg Uj-magyarország megalapítóit, a kik élőszoval, tollal, fegyverrel, tettel szálltak sikra a jogtalan népért. Lebegjen előtte példakép gyanánt a nagy férfiak hosszú sora, a törvényalkotók, a tizenhárom aradi vértanu, a névtelen honvédek, a költők és a többi mind. Igy termékenyül meg lelk, így remélhetjük, hogy a hazaszeretet tüzeben meg-edződik és hasznos tagja lesz nemzetének.

Kiváltságos, nagyeszü férfiak,

Etvágyunk

egészéges gyomrunk van, nem vágyunk rosszul, nincs székrekedésünk, mióta a Feller-tele használtó Reoaraara Élsa-pilá-lákat hasznajuk. 0 doboz 4 K. örméatve. Hozassuk Feller V. Jenőtől, S t u b i n a Centrale 18. sz. (Zagrad-m.) Élsa

a kiket Isten rendkivüli tehet-ségekkal ruházott fel, nem szü-letnek minden esztendőben. De egyszerü kisemberek, a kiknek becsületes a szívvük, munkás a karjuk, józan az eszü, egy pillanatra sem nél-külözhetőek egy nemzet életfo-lyamatában. Pótoljuk tehát az ifjuság gondos vallásos és ha-zafias nevelésével a hiányzó hősöket s ezzel megtesszük azt, a mivel önmagunknak és nemzetünknek tartozunk.

Igy lesz folytatható a már-czius idusán megkezdett nagy mű, melyet dicsőséges előde-ink lángoló honszerellemmel, megfeszitet akaraterövel és észszel megalapoztak, sőt drága vérükkel meg is pecsételtek. És akkoron remélhetjük, hogy felhőtlen, derüs égbolt moso-lyog le ránk a következő már-czius tizenötödikén.

Barabás Béla.

A függetlenségi párt egyik régi oszlopa, kortesutakon legerősebb tá-masza, Barabás Béla aradi képviselő, ki egyszer megbuktatta a nagy Tisza Kálmánt magában Nagyváradban — utoljára elnöke lett a delegációnak és fennjárván Bécsben, ebédelvén a király jobbján, társalognván az irány-adó osztrák politikusokkal, nagy le-verten jutott vissza Budapestre.

Elszomorította őt annak látása, hogy Bécs milyen gazdag, Budapest milyen szegény; hogy Bécsben min-denki gazdag, Budapestben mindenki szegény; hogy Ausztriában minden feltétele meg van a további jólétnek, Magyarországon minden gazdasági lejtőre jutott.

Ő maga megdöbbsent ettől a ta-pasztalattól. A hogyan beszámolt róla a képviselőház folyosóján, az meg minden hallgatóját megdöbbsentette. Mert sajátságos következtetés az, a mit a tapasztalat neki diktál.

Nem kevesebbet mond ugyanis Barabás Béla (és a függetlenségi-ek ellenségei legott fel is használták azt alapos kiértölésre ellenünk) mint azt, hogy a magyar nemzet szakitson végkép a negyvennyolczas iránynyal és alkosson magának a helyett egy gazdasági alapon álló politikai pár-tot, mely a jólét, a házi boldogság, a vagyonosodás feltételeit írja meg programmjába és valósítsa is.

Hát hiszen itt van éppen a hiba: programmba írni mindent lehet és egyformán könnyű — de megvalósítani! ez az! A magyar nemzet nem volt eddig se a gazdagodás vágyának híjjával; eddig se tartoztunk a szegénységi fogadalmat tett remetek szerzetjébe; hanem mindenkor iparkodtunk volna a kínálkozó módot és alkalmat felhasználni, megragadni, hogy a nemzeti vagyont gyarapítsuk.

Amde ennek legnagyobb akadályát miben kellett megtalálni? Csak abban, hogy más szedte a mi vámunkat. Csak abban, hogy mást szolgált az a hadsereg, melyhez mi adtunk fiakat és nagy bankókat. Csak abban, hogy hiányzott a saját gyári iparunk is. A hiányzott a saját gyári iparunk is. A magunk nemzeti kereskedelme. A magunk vállalkozása. Szóval — minden hiányzott, a mi gazdagság felé vezet. Ellenben Ausztriának mindene meg volt hozzá. Még mi is meg voltunk hozzá adva, hogy gyarapodhassék.

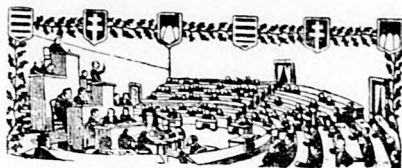
Azért, a kit kétségbe ejt a magunk szegénysége szemben az osztrákok jómódjával, az ne tanácsolja nekünk, hogy hagyjuk el ezt vagy azt a politikai alapot. Azt se mondja, hogy olvadjon össze a 48 és a 67. Hanem buzdítsa csak népünket továbbra is ama kitarásra, melylyel eddig szívósan küzdött az önállóságért, a teljes önállóságért, a szabad és független Magyarországért.

Vagyis ne azt tessék mondani, hogy hagyjuk el a negyvennyolczas alapot, hanem hogy még jobban rálépjünk. Még pedig azt is, hogy ne csak mi magunk — bevallott függetlenségiek — álljunk meg szilárdan ez alapon, hanem hogy lépjen rá arra minden tehetséges államférfiu, minden munkaképes honpolgár, minden igaz magyar ember.

Nem az a szám, az a negyvennyolczas eszme, fogja boldoggá vagy hatalmassá tenni országunkat. Hanem ha majd kiküzdöttük az önállóságot, akkor hozzáláthatunk a vagyoni munka végzéséhez és ebben nem fog tudni akadályozni senki, a hogyan most mindenki akadályoz. Mert Ausztria nemcsak féltéssel viseltetik irántunk, hanem közönséges — irigységgel is!

A Magyar Néplap

olvasói közül igen sokan — több ezren! — máig sem ujtották meg előfizetésüket, pedig a lapot hetenkint rendszeren kapják és olvassák. Felkérjük tehát őket az előfizetési díj azonnali beküldésére, hogy ezután is fennakadás nélkül szolgálhassuk ki olvasóinkat. Tisztelettel a kiadóhivatal.

POLITIKAI VILÁG.

Uj főispánok.

A nyitrai főispánság betöltése dolgában a belügyminiszter gróf Wilczek Frigyesselel tárgyal, ki eddig ugyan vonakodott, de most már hajlandó elvállalni a megye kormányzását. — Csillaghy Józsefet, Árva megye főispánját, megint arra szólította fel a belügyminiszter, hogy adja be lemondását. Csillaghy kért-könyörgött, hogy legalább májusig maradhasson, mikor lesz már nyugdíjjogosultsága. Andrassy nem akart neki ártani, de a közigazgatás teendői alól feloldotta, illetve májusig szabadságra küldte és helyette Bulla György alispánnal látta el a vármegye dolgait, ki azután utódja is lesz. — Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott város új főispánt kapott Spilka Antal személyében, ki eddig csanádmezei járási szolgabíró volt.

A trencsényi választás.

Két jelölt küzdött a trencsényi mandátumért; Béla Henrik alkotmánypárti programmal és Stur Károly ügyvéd, ki ugyan pártonkívül lépett fel, de rajongó pánszlávnak ismerik és olyan volt a programja is. Heves választási küzdelemben Béla Henrik lett a győztes, ki ezer körül kapott szavazatot, Sturnak 644 voksával szemben.

A képviselőház munkarendje.

Kormány és képviselőházi elnökség bizalmas értekezletben állapodtak meg felőle, hogy a házszabályok szigorítására vonatkozó javaslatot részletekben tárgyalni nem engedik, mert a diszidens függetlenségiek azzal fenyegetődnek, hogy kihúzzák a vitát akár júniusig is, ha lesz pontonként való tárgyalás. Ezzel pedig exlexbe kergetnék ismét Magyarországot, mitől a kormánynak hazánkat megóvni kötelessége. — A diszidensek azt mondják, hogy ők nem obstrukciót csinálnak, csak harcos ellentállást tanusítanak. De a nemzetiségiek, meg a horvátok már valóságos obstrukciós izzel rendezik a vitát, házszabálysérelmeket hordanak fel, nyakatekert okoskodás alapján egész napot beszél egyetlen szónokuk, azután interpell-

álnak minisztereket olyan dologban, amit a járási szolgabíróknak, vagy a kisvárosi postamestereknek kellene jelenteni. Andrassy miniszter a folyosón heves szemrehányást tesz a zajongó magyar képviselőknek majdnem mindennap. Azok azzal mentik magukat, hogy váddal őket sújtani nem lehet, mert meggyőződésük szerint járnak el, különben is mindig ütök-verik őket, már csak azért se állanak el a harctól. Andrassy csak annyit mond rá, hogy kár lesz a technikai obstrukciót folytatni. És odavágta nekik a kérdést:

— Akkor se álltok el, ha feloszlatjuk a Házat?

— Akkor se! — volt a mokány felelet.

— Pedig biztosíthatlak benneteket, hogy az új Házba egyetlen ellenzékit se küld a nemzet.

Erre a diszidensek nem válaszoltak semmit.

A kormány hangoztatja, hogy a képviselőház feloszlatását már akkor megvitatták és számbavetették, mikor a szigorítás javaslatát benyújtották. És ha kell, hát komolyan meg is teszik ezt a lépést. A királylyal való paktum nem zárja ki azt, hogy még a választói reform előtt is egyszer feloszlassa a kormány a képviselőházat és kiirassa az általános választást, ha ennek szükségét látja és másképp rendet csinálni nem tud.

A nők választójoga.

Kedden délelőtt harmincz hölgy járt a képviselőházban és küldöttségben látogatta meg a miniszterelnököt, a belügyminisztert és Justh Gyula elnököt. A szónokjuk azt kérte, hogy a választói reform alkalmával iktassák törvénybe a nők választójogát is. Ugyanebben a dologban szombaton Szász Zsombor képviselő interpellálja meg a kormányt.

A horvát helyzet.

A horvát országgyűlést királyi leirattal nyitják meg, mely békére hívja fel a horvátokat. Szigoru hangja lesz a királyi levélnek, mely minden pontjában fődözi a Wekerle-kormány eddigi álláspontját. Azután egész októberig elnapolják a horvát országgyűlést és nyáron át azon a programmon, melyet Rauch Pál bán állított össze, megpróbálják a nagyszabásu akciót, mely a Dráván tul békét van hivatva csinálni. A bán programja nemcsak politikai, hanem társadalmi irányban is akarja munkálni Magyarország és Horvátország együttérzését. A horvát királyság területén ma mindenki ellen-

sége a magyar nemzetnek, még a hivatalnokok is a bán ellen korteskedtek a választásokon. Ennek — Rauch Pál szerint — részben az oka, hogy a magyar nemzet sem tanusít semmi érdeklődést, vagy rokonszenvet a horvátok iránt. Magyar kereskedők, magyar vállalkozók nem keresnek összeköttetést a Dráván túl, hanem egészen átengedik a teret az osztrákoknak, kik szintelt barátsággal azután ki is használják az alkalmat a pénzkeresésre.

A trónörökös pártja.

Ennek nevezi magát a keresztény szocialisták pártja Ausztriában. Azt hirdetik fennen magukról, hogy őket a magyarokkal való szembeszállásra a prezumtiv trónörökös, Ferencz Ferdinánd bátorítja, ki ellensége a mai magyar koalíziós kormánynak és aki mereven tagadó álláspontot foglal el minden nemzeti követelésünkkel szemben. Állítólag azt is mondja, hogy a fejedelmi jogokat a magyar nemzet folyton csorbitotta a multban, de tovább — amennyire ez rajta áll — csorbitani nem fogja. — Bécsben mondják, hogy a magyarok azért reméltek a katonai kérdésekben valamit elérni e télen, mert tudták, hogy Ferencz Ferdinánd betegsége miatt távol van onnan. De a trónörökös azonnal visszasietett Bécsbe, mihelyt meghallotta, hogy katonai kérdésekről valami szó esik. A keresztény szocialisták még tovább mennek és azt követelik a Beck-kormánytól, hogy katonai kérdésekről a magyar nemzettel senki se tárgyaljon. Osztrákok felfogása szerint ugyanis a hadsereg tisztán a fejedelem magán birtoka. Nekik nincs beleszólásuk, hát ne legyen a magyaroknak se.

Uj függetlenségi párt.

Az országos függetlenségi pártból kilépett képviselők nagyobb részükedden délután öt órakor egy szálloda nagytermében, tanácskozásgyűlt össze. Az elnöki széklet Szapanos István, kecskeméti követ foglalta el, mert ő volt köztük a legidősebb, de azért is, mert ő hívta össze a tanácskozást. Feltette társai előtt a kérdést, kívánják-e, hogy el-

lenzéki függetlenségi pártot alakítsanak belőlük. Az elhangzott vélemények alapján azután ki is mondta, hogy a díszidensek ezentul egy pártot képeznek, mely a negyvennyolczas és függetlenségi programot sértetlenül fenn akarja tartani, de a most szőnyegen forgó kérdésekben a kormánnyal és a koalícióval szemben a legszivósabb ellenzéki álláspontot foglalják el. Azt is elhatározták, hogy a házszabályok szigorítása ellen megindított parlamenti harcot teljes erejükből folytatni fogják.

„Függetlenségi és negyvennyolczas balpárt” lesz az új pártnak a neve. Elnökül választották Szapanos Istvánt, alelnökök lettek Babocsay Sándor és Csépany Géza; a kör gazdája Molnár Jenő, jegyzők Nagy György és Hoffmann Ottó.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Kicsiny, de elszánt csapat viaskodik most az országgyűlésen a kormány és a többség házszabályt szigorító javaslata ellen. Segítenek nekik a nemzetiségek és a horvátok. Máskor majdnem kivétel nélkül rokonszenves a kisebbség harca a nagy többség ellen. Ez most nincs úgy. Egyrészt az veszi el a kicsiny csapat értékét, hogy tulajdonkép csak a szószátyárkodás szabadságát akarják a rendes, hasznos tanácskozás rovására biztosítani, másrészt a szövetségeseik miatt ők maguk is gyűlöletessé válnak. Mert ugyan ki adna az olyan küzdelemre valamit, ahol tót, oláh, horvát hirhedt agitátorok vállalkoznak a magyar alkotmány védelmére egy Kossuth-Apponyi-Andrássy-kormány ellenében?

Hát hiszen nem kell félteni a nagyfejűeket, majd csak elbirják ezt a kelevényt is. De roppantul kellemetlen látvány, mikor olyan emberek, mint Lengyel Zoltán, Hoffmann Ottó, Farkasházy és náluk még kisebbek, meg azután a nemzetiségiek a házszabályvitát annyira nyújtani akarják, hogy még exlexbe is jusson miattuk az ország. Vagy mikor Polónyi Géza feláll és órák hosszat firtatja, hogy minek van a képviselőházban horvát tolmács? Holott erre minden iskolás-gyermek már kész volna a felelettel. Vagy mikor Bánffy

Dezső tesz a kormánynak szemrehányást, hogy nem elég energikus az osztrákkal szemben!? Holott éppen Bánffy volt miniszterelnök korában olyan szolgálalkü az osztrákok irányában, hogy még a híres ischli klauzulát is erőszakolta, mely szerint a magyar nemzet pár évtizedre elvesztette volna rendelkezési jogát a hadsereg tekintetében. Vagy mikor husz képviselő zárt ülést kér és abban a nyilvánosság kizárásával firtat olyan ügyeket, miket legjobban volna elfeledni? Mert azt mindenki tudja és mindig tudja, hogy Bánffy báró sokkal erőszakosabb elnöke volt egykor a képviselőháznak, mint mostanság Justh Gyula.

A szombati nap még másról is nevezetes volt. Elsőbb Supiló állott szólásra és (most kivételesen magyarul) felolvasott egy nyilatkozatot, melynél vakmerőbb és államellenesebb kijelentés még nem hangzott el a magyar országgyűlés termében. Hogy a horvátok közül Budapestre küldött képviselőket állandóan delegátusoknak nevezi, az csak ostobaság. Mert jól tudhatja, hogy a horvát képviselők Budapesten nem a horvát országgyűlés egészét jelentik, hanem mindenik csak olyan magáért való honatyá, mint a karczagi, vagy a csákvári kerület követje. Együtt teszik ki a teljes országgyűlést. De az már vakmerőség és lázadás is, hogy a magyar országgyűlés új házszabályait a maguk részéről közjogi sérelemnek nevezik és azt kívánják, hogy a mi képviselőházunk szabályai csak akkor birjanak érvénynyel, ha azt a zágrábi tartománygyűlés is jóváhagyja!

Wekerle miniszterelnök indíttatva érezte magát, hogy mindjárt válaszoljon a horvátok pimaszságára. Rámutatott, hogy az ilyes nyilatkozatok nyílt lázadás színezetével birnak és hogy aki ilyet megtesz, az már nem is lehet egészséges ember, csak beteg.

Vállalkozott még e napon az alkotmány védelmére (!) Blahó Pál és Mrksity Jásó, de még Vajda Sándor is, kit pedig már néhányszor kidobtak a parlamentből, mert ocsmányságában nem ismert határt és bántalmazta a magyar nemzetet.

A hétfői egész napot Lukács

Tüdő-

bajnál, köhögés, mellszúrás, mellfájás, nehéz légzésben szenvedőknek a légzőszervek mindennemű bántalmainál páratlan hatáshoz orvosilag ajánlva a törvényileg védett **SYRONAT**, csak felnőttek részére. Egy kísérlet már meggyőző a kitűnő eredményről. Ara egy nagy üvegnek 2 korona 50 fillér. Hét korona 50 fillér előleges beküldése esetén bérmentve szállít 3 üveget **Balla Sándor** gyógyszerháza Hódmezővásárhely.

Főraktár:

Török József

gyógyszertára

Budapest,

Király-utca 12. szám.

László beszélte ki. Ez a magyaros nevű pap egyike a legvadabb oláh fanatikuskoknak, ki egyszer a híres memorandum-pörben börtönt is kapott, mert izgatott a magyar állam ellen. De azért volt arca hozzá, hogy most egy egész napon át fesszege, hogy mit tart ő magyar nemzet szempontjából jónak, vagy rossznak.

Mindennap jobban a nemzetiségiek nyomulnak előtérbe. Kedden Manojlovič János volt a harcizos ellenállás első dárda, ki azt a balog tételt állította fel, hogy a politika nem lehet el obstrukció nélkül, éppenugy, ahogy a munkásvilág nem tudna sztrájk nélkül megenni. No, ennél sántább hasonlatot már rég nem hallhattunk. A munkásvilág ugyanis csak alig száz éve ismerkedett meg a sztrájk öngyilkos fegyverével és közel hat ezer éve áll fenn a világ, melyben tehát sokáig igenis megéltek a munkások sztrájk nélkül! — Második szónok volt Csépany Géza, ez már egyenesen a nemzetiségek érdekében ellenkezte a házszabályok módosítását. Udvarolt a tótoknak, oláhoknak, hogy azok nem győzték eléggé a tapsot kézzel, tehát lábukkal dobogtak, mint a vásári bódék látogatói. Kivált mikor azt a lehetetlen dolgot akarta, bizonyítani, hogy a magyar nemzet érdeke is, miszerint a nemzetiségek követeléseit kielégítést találjanak ebben az országban. Csépany Géza — ugylátszik — feledi, hogy sehol se igazabb a közmondás, mint nemzetiségi engedmények terén: „evés közben jő meg az étvágy!” Megmutatta pedig ezt nyomban az utána felálló Ivánka Milán tót képviselő, aki már bátran tett nyilatkozatokat a magyar nemzet ellen és még történelmi hőseinket is megtagadta, csak hogy sérthessen. Sértette az egész főúri kart is, végül tiltakozott az ellen, hogy a tótokat magyar nyelvnek tanulására biztassák, mert ugymond, ha Bánffy lehetett annak idején miniszterelnök, noha a magyaron kívül más nyelvet nem beszélt, akkor a szegény tótoknak se kell a maga nyelvén kívül másikat is tudnia.

Szardán ismét a nemzetiségiek nyújtották tovább a vitát. A románok részéről Goldis László szaporította a szót és természetesen éppen oly vadakat beszélt, mint előtte szóló elvtársai. Szokása szerint nemzetellenes kifakadásokra ragadtatta magát, a mit azonban mindig zugó tiltakozással torkoltak le a jelenlevő hazafias képviselők. — Pop-Csicsó István, egy másik román követ, ugyancsak ebben a hangnemben beszélt.

Az interpellációk során Apponyi Albert azt a fontos kijelentést tette, hogy az ő közoktatási programja a legteljesebb nemzeti alapon nyugszik. Hát ezt az ország amugy is régóta tudja. Egyes képviselők azonban, mint pl. Bozóky Árpád, szeretnek okvetetlenkedni, ezeknek aztán szájukbakkellrágni az, ami közismert igazság. Farkasházy Zsigmond Kristóffy miatt interpellált, ki nemrégiben megvádolta a koalíziós kormányt azzal, hogy a külkereskedelmi szerződések törvénytelen megkötésében Fejérváryékkal közreműködött. Farkasházy kérde, igaz-e ez? Hát nem igaz! Wekerle Sándor mindjárt ez ülésen hosszas felszólalásban bizonyította, hogy Kristóffy hazudott.

TÁRCZA.

Szeretem a népet . . .

Tarcsafalvi Albert.

*Szeretem a népet, szeretem, csodálom,
Végsőre, öröme, az én boldogságom,
Reménye: reményem s ha családás érne,
Ott sír az én lelke, könyező szemébe.*

*Szeretem én, midőn a határra szállva,
Barna barázdát húz a föld ugarába;
Vagy midőn a magot reménységgel szórja,
S hogyan gyűl a kereszt, tud már lelke róla.*

*Szeretem a népet villával kezében,
Izzasztó dolog közt munkás kötélyében.
Ha csöndesen vigad, hiú részt veszék benne,
Bánájából bánat gyűlemlük s ivembe.*

*Midőn dalaiban énekl meg sorsát,
Szeretem nyelvének jó magyaros voltát,
S a mibe nehezen találhatni mását,
Szeretem nyílt szavát és mély hallgatását.*

*Szeretem, midőn a szabad mezőt járja,
Vagy ha templomba lép ünneplő ruhába,
S újatos imában szép magyar beszéddel,
Társalog az egék édes Istenével.*

*Szeretem a népet kis tűzhelye mellett,
Nagyobbak, kisebbek, hol mind »édesegyek«.
És a boldogság a szívekbe nem férve,
Küül az arcoknak kellős közepére.*

*Szeretem a népet, ősi tölgy hajtságát,
Szívemen érzem meg a kézszorítását.
Szeretem, ölelem, áldom minden lépten:
Virágozz, boldogulj, édes magyar népem!*

Az elégedetlenek.

Személyek:

Bella felsőbb leányiskolai növendék.
Endre egy éves önkéntes.

Bella: Szervusz, Bandi! Milyen jól festesz ebben az uniformisban. Hadd nézzelek meg csak jobban.

Igen, pompásan feszül rajtad. A leányoknak el fogok dicsekedni, hogy milyen fess unokabátyám van.

Endre: Nos, én alig várom, hogy levessem ezt az uniformist. Ha te tudnád, hogy ez mennyi dolgot, kötelességet ró az emberre.

Bella: Ej, haj, Bandi, te talán hadilábon állsz a dologgal és a kötelességeddel? Ismétlem, oly daliás vagy. Csak az az izé, az a kard lenne valamivel hosszabb.

Endre: Kard? Ez a legmerészebb tulzás, amit valaha hallottam. Amit itt fityegni látsz, az a legközönségesebb gyikleső.

Bella: Mindegy, én ezt is irigylem tőled.

Endre: Irigyled?

Bella: Igen, irigylem. Nincs nap, nincs óra, nincs perc, hogy ne érezném a vágyat: férfiu lenni. Szabad független férfiu, aki oda megy, ahova akar.

Endre: Biztosítlak, Bella, hogy a legtöbb férfiu odamegy, ahová küldik, nem pedig ahová akar. Különösen katonáéknál.

Bella: Én pedig gyönyörűnek, ragyogónak, dicsőségesnek tartom a katonai pályát. Bennem az amazonok vére buzog. De ma már, fájdalom, nincsenek amazonok. A nők ki vannak zárva a dicsőségből. A jól nevelt leánynak még szitkozódni sem szabad hangosan. Ez igazán türehetetlen, lealázó . . . Ah, ha férfiu lennék . . .

Endre: Nos, ugyan mit csinálnál?

Bella: Mit? Sokat, mindent. Először is bevésném a nevemet, mint győzedelmes hadvezér a történelem lapjába. Igen, ezzel kezdeném . . .

Endre (kaczagva): Látszik, hogy fogalmad sincs az életről. Haha! Hadvezér? Tudod, kik a hadvezérek? A tábornokok, altábornagyok, a tábornaszernagyok, az öreg, deresfejű katonabácsik, akik unokákat ringatnak a térdükön . . . persze nem a csatában.

Bella (megütödvé): Unokákat? Milyen különös . . . Hát egyéves önkéntes nem lehet hadvezér?

Endre: De nem ám. Az a legjobb esetben tanulhat tereptant, ma-

golhatja a szolgálati utasítást s ha nem tudja, hát összeszidják.

Bella: Összeszidják?

Endre: Nemcsak össze, de össze-vissza.

Bella: Köszönöm, abból nem kérek. Szidást kapok én a mamától is, ha valamit összetörök. Pedig lehetetlen, hogy az ember valamit össze ne törjön. Hisz minden oly törékeny. És mégis, Bandi, én nem tudom kivetni lelkemből azt a zaklató gondolatot, hogy férfi szeretnék lenni.

Endre: De miért? Ha van valami, amit érdemes irigyelni, az a nők helyzete.

Bella: A nőké?

Endre: Persze. Vedd csak például az én állapotomat. Huszonegy éves vagyok és még öt vizsgát, szigorlatot kell letennem. Minthogy valószínű, hogy kettőből-háromból megbukom, tehát hetet-nyolcat. Jó, tegyük föl, hogy már tul vagyok rajtuk, tegyük föl, hogy az ügyvédi oklevél a zsebemben van, sőt tegyük fel, hogy az emberek özönlenek irodámba, hogy rám bizzák életüket és vagyonukat. Nos, mi történik akkor?

Bella: Mi történik? Azt igazán nem tudom.

Endre: Jó, megmondom én. Az fog történni, hogy követem őseim buzdító példáját és megnősülök...

Bella: Csak nem?

Endre: Félek, hogy igen. Elvégre ha mindenki... Nos, akkor az a kisasszony, aki kezével és szívével megajándékoz, de aki egy haszonbérleti szerződést sem tud megfogalmazni, ügyvédné lesz, dr. Kiss Endréné ő nagysága, anélkül, hogy egy vizsgán is megbukott volna.

Bella: Ez igaz.

Endre: És élvezni fogja mindazt, amit én arczom verejtékével szereztem, amiért fáradtam, szorongtam, izzadtam. No látod, Bella, hogy inkább nekünk van okunk irigyelni a lányokat.

Bella (a lábával toppant): Nem, és ezerszer nem. Éppen ez bizonyítja, hogy mennyivel szebb, magasztosabb, ideálisabb a férfi hivatása. Övé az alkotás, a teremtés, a szerzés... Övé a cselekvés...

Endre: De hisz a nőnek is sza-

bad cselekedni, amennyi csak jól esik. Hát nem lehet a nő orvos, tanár, tanító...

Bella (gunyosan): És óvónő? Köszönöm, nem kérek belőle. Ez nem elégíti ki az én becsvágyamat. Majd bizony orvosnő leszek, hogy a férfiak kinevessenek, hogy rossz vicceket csináljanak rám.

Endre: Hát férfidoktorokra nem csinálnak rossz vicceket? A rossz viccek ellen nincs törvényes védelem, nincs villámhárító. Nézd csak meg az élczipokat, hogy gunyolják a minisztereket.

Bella: Az igaz, de nő még sem lehet miniszter. Ah, ez borzasztó gondolat... Hát nem érted, Bandi, mily lealázó, azzal a gondolattal fekiüdni, azzal a gondolattal ébredni, hogy soha — érted: soha! — nem lehetek miniszter.

Endre: De, Bella, én ösmerek akárhány férfit, aki szintén soha sem lehet miniszter.

Bella: Ez lehet, ez éppen... lehet. De nincs elzárva előle. Ó, ez nagy különbség, Bandi, ég és föld! A férfi kiszinezheti ábrándjait, úgy, ahogy akarja. a legtarkább, a legragyogóbb színeket veheti belé, míg mi nők, csak fél, fakó, szürke színekkel dolgozhatunk még az ábrándok világában is.

Endre: De édesem, mi férfiak nem is érünk rá ábrándozni. Az ábrándos férfiut a katonaságnál becsukják, a polgári életben pedig fölfüggesztik az állásától.

Bella: Pedig az ábránd oly szép, oly megnyugtató, oly költői...

Endre: Igaz, de megélni nem lehet belőle.

Bella: Megélni? Mit ér az élet ábránd nélkül?

Endre: Pardon, ezzel szemben azt kérdezhetném, hogy mit ér az ábránd élet nélkül?

Bella: Ah, ti férfiak könnyen beszélhettek...

Endre: Ah, ti nők könnyen ábrándozhattok...

Bella: A férfi élete független!

Endre: A nő élete kényelmes.

Bella (hirtelen vállára a teszi kezét): Bandi, hát cseréljünk!

Endre: Jó, nem bánom cserél-

jünk. Ó, nagyon szívesen. Ha te helyettem leteszed a tisztí vizsgát.

Bella: Ha te helyettem három óráig játszol fugákat a zongorán...

Endre: Ha te helyettem elkészül az első szigorlatra...

Bella: Ha te helyettem bekötöd a dunsztos üvegeket...

Endre: Az is jó, ha te helyettem elmész őrt állni a puszkaporos toronyhoz.

Bella: Puszkaporos torony... Ohó! Az felrobbanhat.

Endre: A befőttes üveg is eltörhet...

Bella: Igen, egyik sem kellemes. Endre: No látod.

Bella: Az élet tele van rejtett, alattomos veszedelmekkel.

Endre: A férfié épp úgy, mint a nőé.

Bella: Borzasztó! Mit tegyünk?

Endre: Hajtsuk meg fejünket a végzet előtt.

Bella: És nyugodjunk bele? Nem, nem, soha!

Endre: De miután nem tehetünk mást.

Bella: Nem tehetünk? Igaz, igaz. Jó, nem bánom, belenyugszom, de, kijelentem, hogy csakis a megdönt-hetetlen végzet vasakarátának engedelmeskedem.

Endre: Helyes. Csatlakozom előttem szóló kijelentéséhez s a megdönthetetlen végzet vasakarátából megyek uszonnázni.

Bella: Az ám már elmúlt öt óra. jaj, a mama össze fog szidni bennünket.

Endre: Ez is a végzet vasakarata.

Bella: Igen, ez is. Hajtsuk meg előtte fejünket és menjünk uszonnázni. (Kezet nyújt.)

(Kimennek.)

Hajszálngira az ördény szélén.

Regény. (10)

Irta: Jézma Pál.

És Rösler nem jött!

A reggeli postát Antal főnökével együttesen osztályozta, miközben hideg borzongás futott végig tagjain.

A munka lassan haladt előre. Arra várt, hogy a levélhordók távozzanak s négy szemközti tehessen meg vallo-mását a postamesternek. Ám e szán-dék kivitele véghetetlenül nehezére esett. Inkább a halált! E perczben még mint szabad ember áll helyén, a ki ura önmagának, akaratá-nak és cselekedeteinek s személyé-nek mindenkítől tiszteletet követel-het. De mihelyt szót ejt bűnről tüstént ki van rekesztve a tisztessé-ges emberek közösségéből, vége a szabadságának és az elszenvedett büntetés után a megvetés terhét czipelheti egész életén át. Örült volt, hogy ezt a sorsot kovácsolta magá-nak, a melynél többet ér a halál.

Sötét gondolataiból a levélhordó szava riasztotta föl.

— Egy levél Pellérdi urnak. Ugy látom, Rösler kezeirása.

Rösler levelet irt! Antal ereiben egyszerre tűz ömlött végig; — ta-lán még nincs kizárva a szegény elől való menekülés. A munka ettől a pillanattól fogva szaporán haladt, — bárcsak már végére érne, hogy elolvashatná Emil üzenetét.

Mihelyt a reggeli posta elintézést nyert, Antal a levéllel bezárkózott szobájába. Remegő kezekkel tépte le a borítékot, de az első szempil-lantásra alig látott valamit, mert a betűk összefolytak előtte. Egy-két percznek kellett elmúlnia, a míg végre tisztán látott. És belefogott az olvasásba.

„Szegény Antalom! Ne átkozz el engem, nem tehetek róla. Ostoba voltam s egy pár kipróbált gazem-ber lépre vezetett. Az angol pénz-kölcsönző társaság nem más, mint egy óriási szédelgés. Amidőn váltó-mat bemutatam, egyszerűen a sze-membe nevettek. Nem én vagyok az első, a ki ezeknek a jó madaraknak felült. Csak azért hirdetik magukat az ujságokban, hogy a jelentkezők-től a közvetítési díjat, előleges ka-matot és eljárási költségeket csikar-janak ki. Képzelheted, micsoda ar-czot vágtam, mikor erre a fölfede-zésre jutottam. Most már nyakig benne vagyok a bajban, — s te is velem együtt, szegény fiu! Hidd el, tanácstalanul állok, főképpen a mi

téged illet. Vissza immár nem me-gyek hozzátok, mert ennek nem lenne semmi értelme; aztán nem is segíthetnék ott kettőnk baján. Egy darabig valóságos mintaéletem fogok élni. Ne nevesse! ez komoly elhatá-rozásom. S ha majd apám hozsan-nát kiált a tékozló fiu megtérése fö-lött, előállok a bajommal. Bánatos megalázkodásom föltétlenül hatni fog s megnyitja az öreg pénzes tár-czáját. Ő ugyan nem mondható Krözusnak és folyton panaszkodik, hogy az én adósságaim minden meg-takarított garasát elnyelik, ám azért van még neki a láda fenekén. Azt az ötszáz forintot ki kell neki izzad-nia, ha még ugy ellenkezik is. Te pedig légy okos! Mert ki tudja, meddig tart még, míg a te pénze-det apámtól kieroszakolom. Iparkodj a dolgot ugy elintézni, a hogy csak tudod. Egészítsd ki a hiányzó té-telt ujabb beérkező befizetésekkel, ezeket megint a legujabbakkal. Ha ügyesen manipulálsz, az ördög sem fog rajtacsipni. Egy két napi kése-delem miatt senki sem csap lármát. Nálatok elég nagy a pénzforgalom ahhoz, hogy játszva manőverez. Csak az a fő, hogy ne veszítsd el a fejedet, mert azt mindketten meg-bánhatjuk. Légyen kitartásod, az öt-száz forintot oly bizonyosan vissza-szolgáltatom, mint a mily bizonyos, hogy nem vagyok rossz gyerek, csak éppen könnyüvéru. Te bizonyára épp oly kevéssé vágyol a rabruha után, mint jómagam, azért hát hidegvér! — és minden jól fog végződni. An-nuskának add át megtört szívem só-haját; szörnyen bosszant, hogy en-nek az ennivaló fruskának nem csap-hatom tovább a szelet. Még egyet: ne írj nekem erről a pénzhistóriáról, mert atyám minden leveletem átol-vassa. Csöppenként kell beadnom neki az egészét, másképp nem sikerül a tervem. Tehát légy eszeden, várj éshall-gass! Nem foglak becsapni. Higgy a te őszintén szerető barátodnak, Emilnek.“

Antal rémesen felkaczagott. Őszinte szeretet, mely a tömlöczbe visz! En-nél nagyobb furcsaságot sem látott még a világ.

Mi történjék ezután? Vajjon kö-vesse e Emil tanácsát? Még jobban

belesüppedjen a romlás fertőjébe? Tovább hamisítson és tovább resz-kessen a fölfedeztetéstől? Bármikép is, de ma töredelmes vallomást tesz, vagy pedig . . . Megborzadt.

Visszament a hivatalos helyiségbe, mely üresen állott. Ugyanekkor az ajtón kopogtak. Az órára nézett. Nini, csakugyan véget ért a záróra. Helyett foglalt asztalánál és gépíes egykedvűséggel kezdte intézni dol-gait. Olyan nyugodt lett egyszerre, mintha ő volna az egyedüli gond-nélküli ember a földkerekségén. Nem is gondolkozott. Csak néha-néha vil-lant föl előtte Emil leveléből egy-egy szó. „Egészítsd ki a hiányzó té-telt ujabb befizetéssel“ . . . „nagy a pénzforgalmatok, könnyen megtehe-ted“ . . . „ha észszel dolgozol, az ördög sem jön rá.“

Lassankint ütemszerűen maga elé mormogta e tanácsokat.

S a beérkezett pénzek ma is, mint máskor, felhalmozódtak asztalán. Ma azonban megelevenedett a pénz és beszélni kezdett. A bankók is azt zizegték, az ezüst tallérok is azt csörögtek fülébe, a mit Emil ajánlott. Emellett fátyolképek rajzolódtak elébe, visszaemlékezések a nevelőintézet-ből — — —

Föltünezett előtte a fegyenczek hosszú sora, a mint az utcát tisz-togatják. Elzúllott külsejű, durva ala-kok, a kiknek látása mindig borzal-mat keltett benne. És imhol önön-magát is közöttük látja a szürke rabköntösben, seprűvel kezében és hallja a felügyelő ör nógató durva-ságait.

Mikoron este a pénztárkönyvet a főnök elé terjesztette, abban már bennefoglaltatott az elsikkadt tétel, ellenben a mai utalványok közül ugyanannyi összegű hiányzott. An-tal tehát az undok bün útján to-vább haladt egy lépéssel.

— Mit is akarok mondani, Pel-lérdi barátom?

— Parancsol, főnök ur!

— Azt hiszem, nem ártana már egyszer fölírni az igazgatósághoz. Mi a szolgálatot a legnagyobb pon-tossággal teljesítjük s itt-ott azért mégis hangzanak panaszok. Ugy lát-szik a vonalon valahol nincs rend-

jén és éppen ilyenkor nem mutatkozik az ellenőr! Jelentést fogok tenni, mert nem tűröm tovább, hogy velem okoskodjanak.

Antal nagy érdeklődéssel vizsgálta körmeit.

— Oly jelentéktelen panaszokat tettek, — veté oda könnyedén, — hogy szóra se érdemes. Fölvesznek egy csomó jegyzőkönyvet s csak nekünk jut belőle kellemetlenségünk.

— Ebben igaza van. Sok irkálással jár a dolog. Munkánk pedig anélkül is annyi, hogy no. Magán például erősen meglátszik, hogy megerőlteti magát. Határozottan sokat ül a zárt szobában. Ez pedig nem tesz jót. Ezelőtt még csak elszórakozott itt-amott, talán jobban is, mint kellett volna. És egyszerre valóságos remetévé változik. Szóval egyik végletről a másikra tér át. Szó, a mi szó, rend és szorgalom nélkül nem lehetünk meg, de agyondolgozni magunkat szükségtelen! Hallja Pellérdi szükségtelen! Ki köszöni meg nekünk, ha annyit dolgozunk? A városiak a legkevésbé. No de majd lesz még alkalom . . .

A további szavakat az öreg önmagának mormogta és lassan kibalagott az irodából.

Antal ülve maradt és maga elé hámult. Azután hirtelen fölugrott, miközben harag és düh lángolt szemében. Gyorsan tollat ragadt és sebesen írni kezdett. Mélyen felsóhajtott, a midőn végre nevével aláírta. Kívülről megczimezte a levelet: „Rösszler Emil urnak“. Ez is megvolt. Ezután jöjjön, a minek jönnie kell. Tovább már nem tudta elviselni azt, a mi idáig lelkére nehezedett.

A hamisítást nem lehet nap-nap után a végtelenig üzni s egyik bünt a másikkal takargatni. Kell, hogy egyszer vége szakadjon ennek a becsületölő manipulációnak. A panaszok, a reklamációk egy idő óta mindennaposak s Antal immár alig tudja a gyanút magától elhárítani. Kérdés, vajjon holnap sikerül-e ismét? A legjelentéktelenebb véletlen áruhája lehet. Legyen hát vége az aljas komédiának!

Ezt írta meg a szencsétlen ifju a

levélben megrontójának. S hozzá tette, ha három napon belül a szobában forgó ötszáz forintot meg nem küldi, följelenti őt s vele együtt önmagát. Így van ez jól! Hadd tudja meg Emil atyja, kicsoda voltaképpen az ő fia . . . S ha az öreg Rösszler sem segít rajtok? Nos, ugye Antal igazán nem tudja elképzelni, hogy kihez forduljon. Vértésekhez? Mintha törsturás érte volna, ugye összerázkódott a gondolatra. Mit szólna jótevője, az a lelkiismeretes ember, ki a kötelességtudást és a becsületet mindenkor nagyra tartotta? Nem! Vértéséktől nem szabad mentő kezét könyörögnie. Reménytelenségben be kell várni, hogy mit rejteget a jövő.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

Királyunkról. Udvari körökből vett értesítés szerint a király március végén néhány napra Budapestre jó és április elejéig marad. Ha a delegációk májusban ülészenek, akkor ismét magyar fővárosába jő a király, de ha ezek a közös tanácskozások öszre maradnak, akkor a nyár folyamán nem látogat el hozzánk az uralkodó. Juniusban meglátogatja Prágában a jubileumi kiállítás; a május 15-iki megnyitásra nem megy el, hanem Ferenc Ferdinánd fogja helyettesíteni. Hradspanban ugyanis a királyi palotát nem lehet egyeneslegre fűteni és tavaly is ott hiült meg a király. — A prágai tartózkodás után Ischlbe megy és ott tölti a nyarat. Csak júliusban szakítja meg nyaralását két napra, mikor Királyhidán a hadsereg czéllövőinek a díjakat kiosztják. Augusztus végén megkezdődnek a magyar hadgyakorlatok, melyekre eljő a király és Kismartonban az Eszterházy-kastélyban fog lakni; a hadvezetés pedig a kismartoni katonai reáliskola épületében lesz szállásolva. A nagy hadgyakorlatokon a zágrábi 13., a pozsonyi 5. és valószínűleg a budapesti 4. hadtestek vesznek részt.

Kitüntetett lapszerkesztő. A vidéki hírlapírásnak egyik buzgó

munkását, Lenkey Lajost, aki a Pécsi Naplót szerkeszti, királyunk a Ferencz József-rend lovagi keresztjével tüntette ki, mert a pécsi kiállítás munkáját nagyrészt magára vállalta és derekasan végezte. A kitüntetett kollégának gratulálunk; ritkán kapott még ilyesmit hírlapíró a vidéken.

Tót izgatás. Nyitra és Pozsony-megyében olyan képes levelezőlapokat terjesztenek a tótok közt, mik izgatni képesek őket. A képen az látható, hogyan vágják, szurják Csernován a csendőőrök a futamodó tótokat. De rajta van Párvy püspök is, főpapi süveggel és kihegyezett pásztorbottal, továbbá Pereszlényi szolgabíró is, amint kivont karddal segítenek a csendőőröknek. A kép alatt cseh nyelven, piros betűkkel ilyen felírás díszlik: „Igy szentelnek a magyarok templomot a tótoknak.“ Olvasható rajta még ez a pár szó is: „A magyarság emléklapja legyen ez; de alig hisszük, hogy Apponyi használná, mikor levelet ír Tolsztojnának, vagy Björnsonnak.“ — Nem több az egész dolog, mint gyermekes ujjhúzás, csak azért közöljük, hogy lássák olvasóink, milyen szemtelenek velünk szemben a tótok és csehek és — még is ők panaszkodnak, hogy el vannak nyomva, hogy szabadságukat nem élhetik zavar-talanul.

Ujveretű egykoronások. A hivatalos lapban már közzé volt téve, hogy forgalomba kerültek azon osztrák egykoronások, melyeken királyunk feje babérszöru nélkül van kiverve. Ezeket, mint az osztrák jubileum emlékeit, Magyarországon is folyó pénznek kell elfogadni minden embernek és minden közpénztárnak. — Némely lapban hírelték, hogy ezen egykoronásokat vissza fogják vonni, mert hogy nincs babérszöru a király fején; ez a hírelés téves; akarattal nem csináltatott királyunk koszorut a fejére, mert azt akarta, hogy a pénzek mint az ő képei is kerüljenek a nép közé.

A katolikus népszövetség szervezkedése. A nemrégiben megalakult katolikus népszövetség nagy erővel végzi a szervezés munkáját a vidéken. Vasárnap számos községben megalakult a helyi csoport, így a vas megyei Gosztonyban, Diósberényben (Tolnamegye), Szilberekben, Magyarkanizsán, Bükön (Sopronmegye), Nagylócsán, Alsótárnokon (Bármegye), Laskafaluban, Keskenden, Nagypádon (Baranyamegye), Mesterszálláson, Vasvárt, Bezdánban (Bácmegye),

Sajónémeti Vadkerten, Bonyhádon, Tatán, Nagydön, Szom Püspökladán, Dejtár, Dióromszékmezőn, Zentán, csán, Szan sonszentand Abonyban, Oroszlányba bacsanakon Szondon (Hmen, Miké örsön, Párda genyén, H Miskén (Pe Nagymajtén városokban jobbadán n port, egyes — s minde vezkedés.

Az életm
ezüst érdem Károly misk a miért harc tól megment

Amerikai
A newyorki január elseje bocsátottak a lis elsejéig a szes vasuti m dologtalan arra a megg sokkal haszn a személyzet bért szállítják szik a bérha

A cserno
hegyi törvé mas tárgyal a csernovai romévi fegy a hathónapi den vádolttn gyobb szaba 42 bűnös le köztük sok n tetést, háro Hlinka pléba kapta, akit a bűnhődnek ellenségei!

Kisember
nemrég mega sület takarékp melegedett a beli gazdák lába kelt. Eg zett ember, M a takarékpön tudatában ön korona hiány

Sajónémetiben (Borsodmegye), Solt-Vadkerten, Jókón (Nyitramegye), Bonyhádon, Gyórszentmártonban, Tatán, Nagyigmándon, Angyalföldön, Szombathelyen, Szabadkán. Püspökladányban, Nógrádpatakon, Dejtár, Diósgyőrött, Baróthon (Háromszékmegye), Bácsujfalun, Hajóson, Zentán, Városhodászon, Kaloconán, Szaniszlón, Semptén, Mósionszentandrásan. Fokszabadiban, Abonyban, Hajdudorogban, Duzson, Oroszlányban, Nagyvivényben, Rábacsanakon, Szolnokon, Vallán. Szondon (Bácsmegye), Mezőteremen, Mikén (Vasmege), Budáorsón, Párdányban, Korondon, Terenyén, Habovkán, Zuberecen, Miskén (Pestmege), Tasnádon és Nagymajtényban. Mindezekben a városokban és községekben már jobbadán megalakult a helyi csoport, egyes helyeken most folyik — s mindenütt sikerrel — a szervezkedés.

Az életmentő honvéd. A király ezüst érdemkeresztet adott Budai Károly miskolci honvédtizedesnek, a miért három embert a vízbefúlástól megmentett.

Amerikai munkások sorsa. A newyorki vasúttársaságok ez év január elseje óta félmillió munkást bocsátottak el. Azt hiszik, hogy április elsejéig az egyesült államok összes vasúti munkásainak egyharmada dologtalan lesz. A vasúttársaságok arra a meggyőződésre jutottak, hogy sokkal hasznosabb rájuk nézve, ha a személyzetet leszállítják, mintha a bért szállítják le, mert így elejét veszik a bérharcnak és a sztrájkoknak.

A csernovai zendülés. A rózsahegy-i törvényszék több napi izgalmas tárgyalás után ítéletet hozott a csernovai zendülés ügyében. Háromévi fegyháztól kezdve le egész a hathónapi börtönbüntetésig minden vádlottnak kijutott kisebb-nagyobb szabadságvesztés. Összesen 42 bűnös lett ilyenformán sújtva, köztük sok nő. A legnagyobb büntetést, háromszéki fegyházat, Hlinka plébános nőtestvére, Anna, kapta, akit azonnal lecsuktak. Így bűnhődnek a magyarság esküdt ellenségei!

Kisemberek pénze. Ópalánkán nemrég megalakult a földmives-egyesület takarékpénztára. Még meg sem melegedett a pénz, mit a környékbeli gazdák összehordtak, már is lába kelt. Egy magáról megfélemlített ember, Mercluff Antal tanító, ki a takaréknégyelős volt, bűnössége tudatában öngyilkos lett. 180 ezer korona hiányzik.

Gonosz álm. Lénárd János nagybecskereki háziszolga minap rablókról álmodott. Közben bement hozzá Saffain Mária gazdasszony és valamiért felköltötte. A szolga félálomban azt hitte, hogy igazán rablók vannak nála s hasba lötte az asszonyt.

Adatok a halálbüntetésről. A legutolsó 28 év alatt 111 embert ítéltek halálra Magyarországon. Kivégeztek 40 et, kegyelmet kapott 68, kivégzés előtt meghalt 3. — Érdekes, hogy 1884-ben tizenhatet ítéltek halálra s ezek közül fölakasztottak tizet.

Játék a fegyverrel. Oláh Péter jászladányi gazdálkodó tizenhárom éves fia revolverrel játszott. Közben a fegyver elsült s egy mellette álló gyerek, Józsa Imre halva rogyott össze.

Ereklye Jézus töviskoronájából Nápolyban.*

*) A páduai bazilika kincstárában is őriznek kegyelettel három tövist jézus Urunk kinos csutkoronájából díszes bizánczi tartóban mellette egy darabot a keresztifől és néhány hajaszálát szűz Máriának.

Kidobták a vonatból. Urza János budapesti munkás most tért vissza Amerikából. Több társával a hannover-berlini vonaton szóváltásba keveredett, a miből aztán verekedés lett s végül is Urzát a teljes gyorsasággal haladó vonatból kidobták társai. Most a kórházban haldoklik.

Stösszel sorsa. Port-Artur várának szerencsétlen parancsnoka, Stösszel tábornok, mint már megírtuk, halálos ítélettel lett sújtva. Pétervárról most azt jelentik, hogy a csár megkegyelmezett neki s a halálbüntetést tíz évi várfogságra változtatta.

Nagy tűzvész. A biharmegyei Berettyó-Ujfaluban nagy tűzvész pusztított, mely az erős szélvészben gyorsan tovaterjedt. A kár meghaladja a hétszáz ezer koronát.

Merénylet egy királyi kastély ellen. A norvég fővárosban, Krisztianiában, valaki belőtt a királyi kastély ablakain. A lövöldözöt elfogták s ekkor megvallotta, hogy Hakon királyt akarta megölni. A rendőrség örültnek tartja a merénylő munkáskülsejű embert, mert a királyi család ez idő szerint a fővárostól távol tartózkodik.

Kémnek nézett honvédfőhadnagy. Homolya István szegedi honvédfőhadnagyot az olasz határon kémkedés gyanúja miatt elfogták és Rómába szállították. Időközben azonban kiderült, hogy Homolya nem kémkedett, csak a saját kedvteléséből csinált fényképfelvételeket az olasz tájakról, így azonnal szabadon bocsátották.

Lóháton a bálterembe. A bajor fővárosban, Münchenben történt az idei farsang végén, hogy néhány katonatiszt bálba készült. Közöttük volt Wrede herceg is, aki lóháton ment föl a márványlépcsőn egyenesen a bálterembe. A herceg ott leszállt a nyeregből és a lovat szabadjára hagyta. A közönség mulatott a tréfán. De legjobban járt a ló, mert csak úgy falta a sok drága cukrot, mit a hölgyek adtak neki.

Az izlám szentjei.

Irta: B. H.

Az Észak-Afrikában való előreható és közben a francziáknak olyan hatalommal kell küzdeniök, mely minden fegyver erejénél nagyobb. Ez a csodás hatalom a „Marabut“ befolyása. A marabutok szent öreg emberek, akik egész életükben egyetlen czélt ismernek: a közjót és a

vallást. Haláluk után — az arabok vallási felfogásu legendája szerint — ők a közvetítők a menny és a föld között. De már életükben is korlátlan hatalommal uralkodnak ők a hívek fölött és akárhány törzsnél végérvényes törvény számba megy a marabutnak akarata.

Az arab ember minden bajában, betegségében és szerencsétlenségében a marabuthoz fordul, hogy az ő közbenjárásával kiengesztelje a haragvó Mindenhatót. Mivel az a meggyőződésük, hogy a marabut még halála után is folytatja ezen engesztelő közbenjárást, csoportosul zárandokolnak a szentek sírjához. A kiterjedt síkságon itt-ott négyszögletes, fehér márványpiramisok emelkednek, körülöttük sötétzöld czipruslombok vagy hatalmas olajfák. Ilyen piramisok alatt egy marabut aluszsza örök álmát. A hívek körülállják a sirt és felhangzik mélabus énekük a magasztos pusztai csöndben. Napokat töltenek a hívek ily szent sírok körül és könyörgésükkel ostromolják az eget. Megszámíthatatlan legenda kering a hívő arabok körében a marabutok csodáiról. Ezek a legendák az arabok dus képzeletének és vallásos rajongásának születtei — de éppen úgy forrásai is ugyanannak a rajongásnak. Hiszen minden nemzet a legendáiból merit lelkesedést és minden népnél találkozzunk azon jellemvonással, hogy a történet szimpla tényeit, a történeti alakok emberi nagyobbserü tulajdonságait tulvilági vonatkoztatásokkal még nagyobbakká tenni iparkodnak és alakítanak a tényekből csudákat, az emberekből félisteneket.

Van asszonyi marabut is, de csak kevés. A nőnek az izlám vallásában egészen más szerepe van, mint a keresztény hitben: jóság és erény olyan dolgok, melyeket az arab legkevésbé becsül meg a nőben. Az

asszony-marabut ennél fogva csodás szépségű, elbűvölő, csábos teremtés kell hogy legyen, aki bájaival és varázslattal magához vonzza a férfiakat, halála után mint kísértő szellem bolyong a földön (mert a menyeyei szép hazában asszonyszemély helyet nem haphat Mohamed tanítása szerint).

De a férfi-marabut sem hasonlít talán a kereszténység szentjeihez vagy martírjaihoz. Joga, illetőleg kötelessége, hogy négy feleséget tartson és résztvegyen az élet minden dolgában. Szentségét és csudatevő hatalmát néha a fiára hagyja, de akárhányszor a családjá egy másik tagjában nyilatkozik az meg, ha a marabut fiát méltatlannak itéli az ő örökségére. A marokkói szultán a trónt se okvetlenül örököltesse át mindig a fiára, hanem arra, kit e hivatalban a legalkalmasabbnak tart. Mert a szultán mindenkor marabut kell hogy legyen.

Vannak egész marabut-családok, ezek köztiszteletet élveznek, mert belőlük kerülnek ki az izlám szentjei.

Eme arabutok befolyása és hatalma a marokkói népre oly nagy és oly erős, hogy az észak-afrikai politikának komolyan számolni kell velük. Befolyását növeli, hogy a marabut mindenkor intelligens ember a környezetéhez mérten. Imádságos könyvet szerkeszt és a Korán mondásait fejtegeti. Kitérő csillagászok, tudatos vegyészek vannak soraikban és a szónoklásnak mindenik mestere. A hagyomány szerint volt egy marabut, Sidi-Abd-el-Aziz-el-Hodzs volt a neve, kinek beszédére még az angyalok is eljártak hallgatónak, kérvén és kapván szabadságot e célra Allahtól.

De nemcsak a természet csodáinak megfejtésével és a vallás magyarázásával foglalkoznak a marabutok, hanem ügyesen fogják a kar-

dot is. A legendáknak se szeri, se száma, hogy mennyi győzedelmes csatában viaskodtak ők az arabok ellenségei ellen, kik alatt európai embereket, afrikai vadakat és tulvilági szellemeket kell érteni. Az utóbbiak ellen van kardjuknak fogamatja.

Bajban, betegségben, vagy ha valami vágy lepi meg az arabot, csak a marabuthoz siet. Minden féle bajnak, mindennemű betegségnek, de minden jónak is meg van a ma a külön marabutja. Például van olyan, ki csak a tevék gyógyításában járatos, másik meg tud védeni a vadállatok támadásától, harmadik ügyesen épít olyan sátrat, mit az ellenfél szét nem rombolhat.

A leghíresebb marabut Sidi-Abd-el-Kader volt, a ki a tizenhatodik században élt. Igen bölcs és nagyon vallásos volt, tehát a próféta is megnyilatkozott előtte. Ez ugy történt, hogy ketté nyíllott az ég kárpitja, hófehér felhőkön leszállt belőle Mchamed és megmondotta a marabutnak az utat és módot, melyen honfitársai boldogítását művelheti. Abd-el-Kader azután vidékről vidékre járt, hirdette a próféta intését és nyilatkozatát, közben számos beteget meggyógyított, más csudákat is művelt. Hetvenhét éves korában hunyt el, az angyalok temették és azok építették a sirt is, melyhez ma ezrivel zárandokolnak el az arabok.

A marabutok tüzelik most is harcra Marokkót az európaiak ellen, kiket ők egyszóval frankoknak neveznek, akárminő nemzetbeli legyen is. A szent háborut hirdetik, melynek célja volna Észak-Afrikát és Ázsia délkeleti részét teljesen megtisztítani az európai népek befolyásától és visszahódítani ezen földterületet az arabok kizárólagos uralmának. A marabutok minden olyan

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendelgetése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszínére kiküldi, ki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételi kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közremüködésének előnye: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség reszesedést nem igényelven, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnye: 1. A járadék utoljára fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adhatók. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetett ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

földre száml
miken valah
Igy Spanyo
de a mi m
akárhányszor
olyan szó,
ben Gül-Ba
téve, nem
birtokában
boké az ego
pedig Buda
Az arabok
ditási vágy
éppen oly f
szultán jelm
évvel ezelőt
egy Isten va
egy ur legy
pedig a tör
arabok ugy
élnék a mar
sága alatt,
stantinápoly
közülök cs
Perzsiához.

NÉPEK

Perzsiái

egyhamar n
Ujabban azt
a sah megir
parlamenttel
vényhozókat
ték az ellen
és hogy nem
gendő oltalm
ülésében ez
utasította.
azt gyanítja
lamcsinyt te

földre számot és igényt tartanak, miken valaha uralkodott a félhold. Így Spanyolország nagyobb részére, de a mi magyar hazánkra is. És akárhányszor hallható szájukról olyan szó, hogy azt a várost, melyben Gül-Baba van siri nyughelyre téve, nem szabad a „hitetlenek” birtokában meghagyni, hanem araboké az egész joggal — ez a város pedig Budavára volna.

Az arabok lelki világában a hódítási vágy soha sem szunnyad. Ma éppen oly fennen hirdetik Szolimán szultán jelmondatát, mint négyszáz évvel ezelőtt, hogy t. i., amint csak egy Isten van az égben, úgy csak egy ur legyen a földön is, ez az ur pedig a török szultán legyen. (Az arabok ugyanis nem mindnyájan élnek a marokkói szultán fennhatósága alatt, tulnyomó részük a konstantinápolyi padisah alattvalói és közülök csak kevesen tartoznak Perzsiához.)

NÉPEK, NEMZETEK.

Perzsiái állapotok. Perzsiában egyhamar nem lesz rend és béke. Ujabbant irják Teheránból, hogy a sah megint összeütközést keres a parlamenttel; azzal vádolja a törvényhozókat, hogy azok elősegítették az ellene tervezett merényletet és hogy nem nyújtanak neki elegendő oltalmat. A parlament minapi ülésében ezeket a vádakot visszautasította. A képviselők egyébként azt gyanítják, hogy a sah újabb államcsínyet tervez.

Ujabb lázadás Romániában.

A román földművesek között ujabbant ismét erős forrongás mutatkozik. Ugyanis nincsenek megelégedve az új birtoktörvényvel, mert az nem elégíti ki az ő kívánságait. Különösen Moldvában rendkívül elégedetlenek, úgy, hogy a kormánynak erős dolgot ad a lázadás elfojtása. A forrongó népet katonaszurony tartja féken.

A nemesi rang és munka.

Ölyvedi Nagy Imre nemességi könyv című munkájában érdekes visszapillantást vet arra, hogy régente egyik-másik magyar ember miért kapott nemességet.

A régi rómaiak szerint, csak azok fogadhatók el nemeseknek, kiknek őseik se dolgoztak soha, se szolgáltak soha. Már minálunk nem volt és nincs is olyan törvény, mely a munkát a nemesi ranggal összefehetlenné tenné. Sőt ellenkezőleg; nemcsak a katonai szolgálatban szerzett érdem jutalma volt a nemesi levél, hanem polgári sorban is korszoruzhatta nemesség az egyéni kiválóságot. Zsigmond királyunk egy jogászt a tudományok terén szerzett érdemeinek jutalmára nemesi rangra emelt és lovaggá ütött. Ez a tudós férfiú később résztvett a bázeli zsinaton és soká kétségben volt afelől, hogy most már kik közt van az ő helye? Habozását végre is úgy döntötte el, hogy nem a komoly ruházatu tudósok mellé szegődött, hanem a csillogó fegyverzetű lovagok közé állott, Zsigmond király látta ezt és rászólt:

— Dörén cselekvés, midőn a katonaságot többre becsüled a tudománynál, mert látod, lovagot üthetek évenként ezret az emberekből, de tudóst nem csinálhatok egyből ezer év alatt se!

A birtokos családból származó Eresztvényi Ferencz a maga mesteriségét, a szakácskodást, annyira nem tartotta lealázónak, hogy mikor 1414-ben maga és rokonai számára nemesi rangot és czimert volt alkalma kérni, olyan czimerpajzsot választott, melyen kék mezőben vörös lángon sülő hal látható. Zágrábi Daby Mihály borbély pedig saját kértére azt a czimert kapta, melyben három emberi fog van. Báthory István lengyel király és erdélyi fejedelem szintén nemesi rangra emelte 1579-ben a szakácsát, Für Jánost, kitől a később szerepet játszó Krasznai-család származott. Ásvay Jókay Mihály révkomáromi lakos 1668-ban czimeres nemesi levelet kapott, de azért régi ötvösmesterségét tovább is folytatta. Buczurka László aradi lakos negyven évi kereskedői pályára hivatkozott, mikor 1760-ban nemesi rangot kért és kapott. Szathmáry Sándor becsületes csizmadia mester volt Pest városában, a bástyasorban, mikor nemességet kapott. Azután is csak folytatta mesterségét és kiállt a piacra heti vásárkor a Károly-kaszárnya elé.

Ha a magyar nemes ember elszegényedett, nem indult koldulóba vagy élösködni más családok nyakára, mint a lengyelek szerették tenni, hanem vállalták a legszerényebb igényű állást is. Ha pedig se katonának, se hivatalnoknak nem alkalmazták őket, béresnek, pusztagazdának is beállottak, hogy az elvesztett vagyont visszaszerezzék.

Az se ritka történetünkben, hogy köznemesek a polgári foglalkozás közben szerzett érdemekért főnemesi rangot kapjanak; így a Fiáth, Malonyay, Szörényi, Tolvay, Meskó családok.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Öntőház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

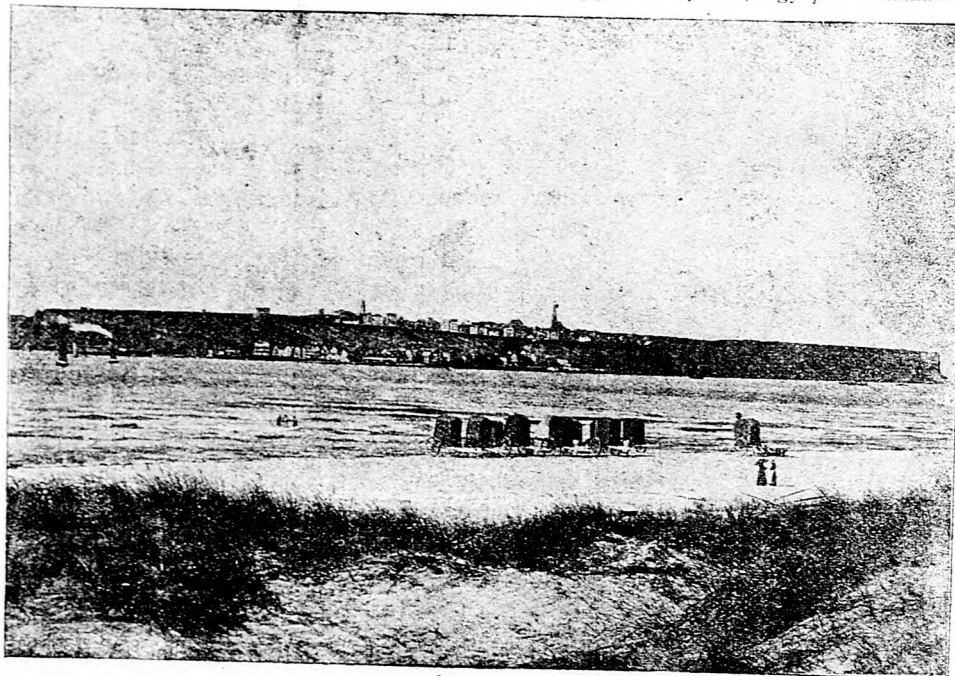

Helgoland szigete.

Az északi-tengerben van egy jókora sziget, a melyet *Helgoland* néven jelöl meg a térkép. Valamikor Dánországhoz tartozott, de utjabban a német birodalomhoz került s míg a dánok birtokában elhagyatott pusztaság volt, addig az élelmes németek fölvirágoztatták és ma már mondhatni, nem kis hasznot huznak belőle. Helgoland ugyanis a németek kezében tengeri fürdőhely lett, a melyet nyaranta valóságos elárasztanak a vagyonos üdülők a világ minden részéből.

Mai képünk a szigeti partvidéknek éppen azt a részét mutatja, melyet a fürdőző közönség előszeretettel keres föl. Ott állnak sorjában a kis kerek ülésszékek, valóságos nádból fonott házikók, a melyben elüldögelni az enyhe szellős part mentén az urak véleménye szerint, fölséges élvezet lehet.

Helgoland most különben más szempontból is tarthat érdeklődésre számot, amennyiben nemrég kitudódott, hogy a sziget területe évről-évre fogy. A tengersós vize ugyanis észrevétlenül pusztítja,

Helgoland szigete.

marja vöröses barna sziklát, a melyek jelentékeny mennyiségben válnak le a sziget testéről és elmúlva hullanak a tenger mélyébe. A víz ugyyszólván megeszti ezt a darab szárazföldet. Sok-sok év múlva egyszer csak arra fog ébredni a világ, hogy Helgoland volt — nincs.

Utazás az akasztófa körül.

— Egy börtön titkaiból. —

A marosvásárhelyi törvényszéknél lélektanilag szempontból fölülte érdekes bűnyegben folyik a vizsgálat mintegy félév óta.

Tulajdonképpen egy romlott lelkű fiatal gonosztevő kétségbeesett törekvéséről van szó, a ki előre megfontolt szándékból megölte saját nagyatyját s a vizsgálati fogságban örültséget szimulált, csak hogy

valamiképp kiszabaduljon a reá várakozó akasztófának már lelki szemei előtt lebegő hurokjából.

A börtönben egy nemzetközi betörő figyelmeztette, hogy tettéért akasztófára jut, ha csak nem tettei magát bolondnak. A tettetés módjára nézve is kiiktatta. Azóta az akasztófától rettegő gyilkos oly meglepő ügyességgel produkálta a fokozatosan hűdéssel elmezavar tüneteit, hogy a marosvásárhelyi törvényszéki orvosok kétségtelenül megállapították nála a kezdődő elmezavart.

A törvényszéki orvosi tudomány ez alkalommal azonban szembe került a börtönügyi gyakorlati tapasztalattal; mert a marosvásárhelyi fogház felügyelője, gyakorlati észleleteire hivatkozva, egyre azt állította, hogy a deliquens nem örült, hanem tettet.

A kérdés eldöntése s az elmezavar megfigyelése végett az ügyészség ekkor a vizsgálati foglyot Budapestre, a gyűjtő-

szimulálja a tébolyt — genialis módon leleplezte és szólásra bírta a négy hó óta paralizist tettető bűnöst.

Maga az eset, a mely miatt a vizsgálat megindult, röviden a következő:

A múlt év nyarán az ablakon keresztül agyonlőtték Török Sándor kisszederjessi 70 éves földbirtokost. A csendőrség súlyos gyanuokok alapján elfogta az áldozat unokáját, Szederjessy Gyula, négy latin osztályt végzett, csinos fiatal embert és a vele vadházasságban élő Olasz Vilmat. Szederjessy előbb ispán volt Sándor János volt belügyi államtitkár birtokán, majd segédjegyző lett s végül nagyszülőihez költözött.

Az öregsülők előbb örökre fogadták unokájukat, mikor pedig kiderült, hogy fogadott leányukkal, Olasz Vil mával, viszonyt folytat, megengedték, hogy míg kiszabadul a katonaságtól, addig éljenek vadházasságban. A tetemes vagyonnal bíró nagyapa eközben elkészítette a végrendeletét s abban az unokáját s ennek feleségét tette örökösévé. A szerető nagyapa nem is sejtette, hogy mikor a végrendeletet elkészítette, a saját halálos ítéletét írta alá.

Az urat játszani akaró unoka azóta az öregekkel szemben zsugorékoskodni dett. Nagyapja e miatt több ízben kikelt, mire az öreget tetteleg is bántalmazta. Az öreg ekkor megfenyegette, hogy kitagadja. Ez szöveget ütött a fiatal Szederjessy fejébe s elhatározta, hogy az öreg embert, mielőtt az fenyegetését beválthatná, — elteszi láb alól.

Előbb mérget álta! akarta elpusztítani. Miután a háztartást a fiatal menyecske vezette, — legelőbb is őt, a feleségét avatta be szándékába, s kérte, hogy keverjen mérget az öreg ételébe. A fiatal asszony előbb megrettent a szörnyű bűntől, de az ura addig-addig unszolta, míg végre is hajlott a szóra. Ekkor a fiatal Szederjessy Szászrégenben patkánymérget szerzett s megtanította a feleségét, hogy a nagyapjának főzőn külön »fuszujkát«. Ez kedvencz étel volt az öregnek s ebbe keverje bele a patkánymérget. Az ura sok kérése, könyörgése és fenyegetése folytán végre el is készítette a mérges eledelt, de az öreg az első villára vett falat után otthagya az ételt.

A mérgezést már eledelében is megkísérelték még egy párszor, de tervük soha sem sikerült. Az öreg — bár nem sejtett semmit — de a különös ízű ételt nem ette meg soha.

(Folytatása következik.)

KED

Jóslás. A dást intézi a a te tudomám meg nekem, A rabbi egy mudot, azut előtti napon. tatja: „De rabbi megin hátulról elő már nem tud hogy a te ha nagy ünnepn

Törvény látja, hogy a büntetve vo miért? „Me nagybusan a

A sértett lelke? — vagyok, a na csak nem van.“ — „D vissza is ve már a ládán

Bátor ló. ló, gazduram éjjel maga l

SZERKES

P. M. G senkinek sem egyéb népbol a március 1. — P. R. Kat meg, tehát m egyesületek Budapest IX. róencs. Mind tehát nem kö a mire nincs. Az utlevél k részére 70 fill 30 fillér bély rona. Önálló fizetnek az u Levelezőlapja tottuk. — M ispánnál kére többen össze Hozassa m Könyvét (ára a kívánt utba nahorkaváralj czelt, ellenbe hogy barátsa számíthatna. jegye tizenhá tési huzáson.

— K. A. Le Budapest lálja őt a ke Ócsa. Még ő zetéshez csat falva. Megka

KEDVDERITŐ.

Jóslás. A zsidó rabbihoz azt a kérdést intézi a felesége: „Nagyon nagy a te tudományod, Mónikám; mond meg nekem, mikor fogok meghalni?” A rabbi egy párszor átlapozza a talmudot, azután felel: „Egy ünnep előtti napon.” Az asszony tovább firtatja: „De melyik ünnep előtt?” A rabbi megint lapoz előlről hátra és hátulról előre, azután mondja; „Azt már nem tudhatom, de annyi bizonyos, hogy a te haláloed után egy nagyon nagy ünnepnap következik — reám!”

Törvény előtt. A bíró az írásokból látja, hogy a vádlott már egy ízben büntetve volt, megkérdi hát, hogy miért? „Mert rajta csíptek”, feleli nagybusan a vádlott.

A sértett önértet. „Miért sir Kati lelkem?” — „Azt mondta, hogy tolvaj vagyok, a nagyságám.” — „No, ha csak nem igaz, akkor minden jól van.” — „De nincs minden jól, mert vissza is vette a kis arany órát, mit már a ládám fenekére pakkoltam.”

Bátor ló. „Aztan nem ijedős ez a ló, gazduram?” — „Nem a’, egész éjjel maga legel kinn a határban!”

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. M. Guntramsdorf. Álmoskönyvet senkinek sem ajánlunk, mert az nem egyéb népbolondításnál. — **H.** Sorsjegyei a márczius 1-ei huzáson nem nyertek. — **P. R.** Katona. Eddig nem szavazták meg, tehát még nem törvény. A kath. egyesületek országos szövetségénél: Budapest IX. Bakács-tér. — **F. D.** Forróencs. Minden egyéb az, csak nem vers, tehát nem közölhetjük. Kár erőltetni azt, a mire nincs tehetsége. — **E. A.** Kassa. Az utlevél kiállítási díja iparossegédek részére 70 fillér, a melyhez hozzájárul 30 fillér bélyegdíj, tehát összesen 1 korona. Önálló egyének összesen 8 koronát fizetnek az utlevélért. — **B. Gy.** Órisáp. Levelezőlapja vételekor azonnal eligazítottuk. — **M. G.** Szigetmonostor. Az alispánnál kérelmezhetik, de csak úgy, ha többen összeállanak. — **B. F.** Remete. Hozassa meg tőlünk a Szőlősgazdák Könyvét (ára 1 korona) abban megtalálja a kívánt utbaigazítást. — **A. Gy.** Krasznahorkaváralja. A fellebezéssel nem érzelt, ellenben úgy vesszük ki soraiból, hogy barátságos egyezkedéssel sikerre számíthatna. — **H. J.** Zalaegerszeg. Sorsjegye tizenhárom koronát nyert a törlesztési huzáson. Nem kell érte megfizetnie. — **K. A.** Lentiszombathely. Mostanában Budapesten tartózkodik. Levele megtalálja őt a képviselőházban. — **E. A.** Ócsa. Még ötven fillért kérünk az előfizetéshez csatolni. — **I. S.** Kásonjakabfalva. Megkaptuk és elintéztük.

A vakok budapesti orsz. kir. nevelő- és tanintézetének igazgatósága (VII. István-út 95. sz.) értesíti a t. közönséget, hogy a folyó tanévben 11 magán és 5 országos alapítványi hely üresedik meg. A kik ezen ingyenes alapítványi helyek egyikét elnyerni óhajtják, forduljanak kérelmükkel az intézet igazgatóságához, ki a szükséges felvilágosítást megadja. Felvételért folyamodhatik vallás- és nemzetiségi különbség nélkül minden 8—10 éves kora vak gyermek, a kinek a vak-ságon kívül más testi vagy szellemi fogyatkozása nincs; 14 éves korig azok folyamodhatnak, kik az iskoláztatás idején veszítették el szemük világát. Az intézettel kapcsolatos órába pedig 5—7 éves gyermekek folyamodhatnak, a felvétel szegény gyermekek részére ingyenes. A jelentkezés határideje 1908. évi április 15.

Egy kísérlet elegendő, hogy meggyőződjünk V. ker., Vadász-utca 34/5. R. B. 86.967. számú dupla villam-delejes keresztjének vagy csillagjának hatásáról.

Tatu János, gör. keleti lelkész Ziegenthal-ból ismét ír nekünk egy gyógyulási eredményről. A levél így szól: Igen tisztelt Müller ur! Apósom, Borzea György gör. keleti lelkész Kövesden, szintén több esztendőn át rheumában szenvedett s utóbb még, mint az orvosok mondják, hólyaggyuladást kapott. Midőn látta, hogyan segített az Ön készüléke nőmnek, általam szintén egy nagyot rendelt. Eleinte nem érzett sokat, azonban 2 heti használat után a jobb arczán egy daganat támadt, mely, a mint megérett, felfakadt és genny jött ki belőle. Ez még kétszer ismétlődött s 4 heti használat után teljesen egészséges lett s még mai napig is az. Egy ily készülék ára 8 korona.

KÖZGAZDASÁG.

Alkoholmentes italok. Egyes czégek sterilizált mustból, vagy pedig szesztelenített borból olyan italt hoztak forgalomba, mely alkoholt nem tartalmaz. A magyar szőlősgazdák országos egyesülete arra kérte a minisztert, hogy ezt tiltsa be, mert ártanak vele a magyar bor hírének. A földmivelési kormány nem tette meg, amit a szőlősgazdák kértek, mert, ugymond, a közönség nem iszsza bornak azt az italt, amelyikben szesz nincs, tehát forgalomba hozható az bátran és a szőlőbirtokosnak is hasznára van, ha az alkoholmentes italokat is szőlőből készítik, nem pedig más vegyi keverékből.

Az Unio mérlege. Washingtonból táviratozzák: Az Egyesült-Államok bevétele február hónapban 48,324.899 dollár, kiadása 36,886.999 dollár volt.

Háziipar-szövetkezetek. Egy év leforgása alatt az országban negyvenöt háziipar-szövetkezet alakult. — 2446 taggal. Ezek majdnem egy millió darab szőlőszállító kosarat készítettek és adtak el. Igen sok a seprő és gyékényfonatok száma is. A tápéi szövetkezet

egymagában 150.000 háziipari árut hozott forgalomba és gyékényponyváit Hamburgba szállítja. A gazdasági háziipar a földmivelőnép teli pihenőjében valóban áldásos. Idáig mintegy 30 ezer munkácsolád tanulta meg a háziipar valamely ágát.

A visszavándorlottak anyagi helyzete. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület külön megbízottja által tanulmány tárgyává tette az Oderberg felől visszavándorlók anyagi viszonyait. A megbízott rendkívül elszomorító jelentést tár elő a visszavándorlók anyagi helyzetéről. A jelentés szerint a legnagyobb rész teljesen vagyontalanul, elrongyolva, sőt a teljes vagyontalanság folytán még a továbbutazás lehetőségétől is megfosztva érkezett meg a határszélre. A visszavándorlók a múlt évben június végétől december hónap végéig 41.000-en, ez év márczius hónapjáig pedig mintegy 30—35.000-en tértek vissza Magyarországra és így ennek következtében remélhetőleg munkáshiány nem fogja a gazdaközönséget külföldi munkások behozatalára utalni, annál kevésbbé, mivel a visszavándorlás az amerikai pénzválság és munkáshiány miatt egyre nagyobb lesz. A kiküldött jelentésében fölfedi a visszaéléseket, a melyeket a pénzbevéltés alkalmával a visszavándorlók kárára elkövetnek. A kiküldött jelentése alapján az O. M. G. E. nagy társadalmi akciózt fog megindítani a visszavándorlottak anyagi fölségítésére és a pénzbevéltés terén üzött visszaélések megakadályozására.

Katonák gazdasági oktatása. A székesfehérvári 17-ik honvéd gyalogezred parancsnoka megkérte a veszprémmegyei gazdasági egyesületet, hogy a veszprémi honvédeknek mezőgazdasági oktatásban részesítse. Az egyesület eleget tesz a kérésnek s legközelebb tanfolyamot szervez.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 19.70, egyes 19.50, kettes 19.30, hármas 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 12.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr,
Tiszavidéki	74	23.40 — 23.90
"	77	23.80 — 24.20
"	80	24.15 — 24.55
Pestvidéki	75	23.00 — 23.50
"	76	23.65 — 24.05
"	77	23.75 — 23.25
"	78	22.95 — 23.25
"	79	22.70 — 23.10

Bánsági	75	23.60	—	24.00
"	76	23.85	—	24.30
"	77	24.—	—	24.40
Bácska:	75	23.80	—	24.20
"	76	24.—	—	24.40
"	77	24.10	—	24.55

Fejérmegyei	76	23.60	—	24.—
"	77	23.70	—	24.10
Rozs I. rendű	21.10	—	—	20.20
" középrend.	20.90	—	—	20.—
Árpa takarm. I.	15.00	—	—	15.20
" " II.	14.80	—	—	15.00

Köles	—	—	—	—
Zab I. rendű	16.10	—	—	16.40
" II.	15.60	—	—	15.80
Tengeri (belföldi)	13.25	—	—	13.45
Repcze nem került piacra	e héten	—	—	—
Disznózsir 100 kg.	1.42 K.	szalonna 1.08	és 1.20 korona közt.	—

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valót tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.

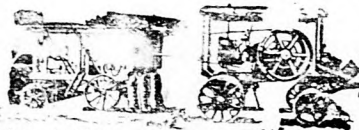
Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jószágát.

Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell, sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
Bihardioszeg.

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA“

benzinmotorok és motoreséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos

czimre és kérjen ezen szakértő czégtől ingyen képes árjegyzékét.
KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.

Hol használt járgányos s gőzcsepőkészletek cserébe is vétetnek

Szőlő-

oltványok két éves gyökérrel hiányok pótlására és telepítésre, sima oltványok, nemes vesszők, ültetésre és párosításhoz legjobbjakban **Hegyi bor** kitűnő minőségben kapható

SZÉKELY A. JÓZSEF,
Gyöngyös

DERŰS KÉPEK. Irtta: **Maróthi János** Kapható 1 koronáért kiadóhivatalunkban.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

SZŐLŐ-TERMELEK FÉNYELMÉBE MEZŐ-GAZDÁK FÉNYELMÉBE

HAIDEKKER SÁNDOR
Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18. sz.
kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott „HUNGÁRIA” DRÓTFONATOKNAK
melyek előnyeiknél fogva felülmulnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Kiszolgálás azonnal, figyelemmel és pontosan.
„Hungária” drótfonatok négyzetmétere 30 lillértől teljebb.
Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

Kedvező alkalom!
6 koronáért
küldök 4 és fél kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom, enyhe pipere szappant
rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezedá, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:
Auffenberg József
BUDAPEST,
VIII., Bezerédi-utca 3.

KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000-nél több ábrával mindenféle nikkell-, ezüst- és aranyórákról, valamint mindenféle szőlő arany és ezüst-árúkról, hangszerekről, aczéll és bőr-árúkról stb. eredeti gyári árban.

Nikkell remontoir óra	—	—	K 3.—
System Roskopf patent óra	—	—	K 4.—
Svájci eredeti system Rosk.pat.	—	—	K 5.—
Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra	—	—	K 7.—
Ezüst rem. óra „Glória” művel	—	—	K 8.40
Orosz rem. óra dupla fedéllel	—	—	K 12.50
óra „Luna” művel	—	—	K 10.50
Kakukóra 8.50, Konyhaóra	—	—	K 3.—
Feketeerdei óra	—	—	K 2.90

Ébresztőóra —
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Koczkázat kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza!

Első óragyár
KONRÁD JÁNOS BRÜXBEN cs. és kir. udvari szállító
Brüx, 863. sz. (Csehország.)

Szőlő-oltványokat szállít, fajtisztaságért jótálva legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **Caspari Frigyes**
Medgyes 17. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzékét kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

FISCHER és TSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete
1.000.000 Gyümölcsfa-alany.
1.000.000 Elő sövény csemete
sétányfák, díszcserjék, tülevelűfák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Európai és amerikai sima és gyökeres vessző.
Különlegesség: Csemegeszőlő-oltványok.

120 kat. hold művelési terület

30.000 Kiváló szép beszterczei és boszniai szilvafa csemete.

Árjegyzék ingyen.

„Szőlősgazdák könyve”

melegen ajánlható szőlőbirtokosoknak és munkásoknak
Ára 1 korona, mely összegnek előre való beküldése esetén bérmentve küldi meg lapunk kiadóhivatala.

Tapasztalataim, melyeket több évi működésem alatt bécsi, német és belgiumi gyógyszerárakban szereztem, arra indítottak, hogy a **Dr. Kvapil** orvosi utasítása szerint összeállított

Kárpáti egészségi labdacsokat (malaczkai labdacsokat)

rogalomba hozzam, melyek eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorbad, felfúvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vízkór és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmazhatók. Szétküldési főraktár:

FRIEDRICH JÁNOS gyógyszerháza MALACZKÁN

(Pozsonymegye.)

Raktár Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Király-utca 12.

1 skatulya ára **21 kr. = 42 fillér**, egy tekercs 6 skatulyával **1 frt 5 kr. = 2 K 10 fill.** Ha a labdacsokat árához **20 kr. = 40 fillér** mellékeltem, akkor a megrendelt mennyiség az egész birodalomba bárhová bérmentve küldetik.

Védjegy.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás a melletti védjegyvel van ellátva és minden doboz fedelén a készítőnek egész czíme látható. Minden más efféle labdacsokat, mint nem valódiak visszautasítandók.

Számtalan elismerő- és hála nyilatkozat, melyek közül néhányat itt felsorolok:

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Bátorkodom uraságodhoz fordulni, miszerint sziveskedjék kárpáti egészségi labdacsokból 2 tekercsrel küldeni. A mi engem illet, én már több év óta használom ezeket s nálam kitűnően beváltak, úgy hogy nyugodt lelkiismerettel másoknak is ajánlhattam, a kiknél szintén igen jónak bizonyultak. Azért kérem sziveskedjék csak minél előbb fenti mennyiséget megküldeni. Teljes tisztelettel vagyok kiváló szolgálja Nagy-Enyed, 1907. III/1.

Özv. Hening Gyuláné, közkórházban.

Tekintetes gyógyszerész ur! Fogadják soraimban legőszintébb köszönetem nagyérdemű találmányáért, mert csakis ezen kiváló kárpáti labdacsoainak köszönhetem, hogy egészségem újra helyreállt. Az Ur Isten éltesse ezért soká. Minthogy mindig akarom, hogy ezen labdacsokat a házamban legyenek, kérek ismét 1 tekercset belőlük, utánvétellel küldeni.

Bekecs, 1907. IV/4. u. p. Szerencs. Kiváló tisztelettel Király László czipész

Tekintetes gyógyszerész ur! Az ön által küldött és készített kárpáti egészségi labdacsokat gyomorbadomból teljesen kigyógyítottam s fejfájásom is elmúlt. Most ismét fejnyalásaim vannak s azért kérek ismét két tekercs kárpáti labdacsokat utánvétellel, mert bizom benne, hogy fejfájásomat ismét befogják szüntetni, mint azelőtt. A Kossuta Lajos Istene tartsa meg a gyógyszerész urat még sokáig a szenvedő magyar népnek és ezzel maradok Szlatina, u. p. Dézna, (Arad m.) 1907. X/6. Kiváló tisztelettel Leboh János.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék minél előbb 6 tekercs kárpáti labdacsokat küldeni, mert már elfogyott. Nagyon dicsérik nálunk a faluban, mert igen jó hatásuaknak bizonyultak még a legavultabb gyomorbadjoknál is. Tacz, 1907. március 12. (Fejér m.) Kiváló tisztelettel Nemes István czipész.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem küldjön czímemre postautánvétellel, kitűnően bevált kárpáti egészségi labdacsokból 4 tekercset. Miskolcz, 1907. április 1. (Borsod m.) Kiváló tisztelettel Betnár Róbert, városi állatorvos.

Tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék kérem utánvétellel mellett ismét czímemre 1 tekercset kárpáti labdacsokból küldeni. A múlt évi becses küldeménye igen jó hatásuaknak bizonyult gyomorbadom ellen, úgy, hogy azt bárkinek legmelegebben ajánlhatom. Uzon, 1907. III/11. (Háromszék m.) Maradok kitűnő tisztelettel Barti János, földbirtokos.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérem sziveskedjék a kitűnő, fejfájást megszüntető s gyomortisztító kárpáti egészségi labdacsokból 2 tekercsrel küldeni. Csak kérem mielőbb, mert nem nélkülözhetem őket. Lelesz, 1906. VI/18. (Zemplén m.) Kiváló tisztelettel Gyapay Mária tanító.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Kárpáti labdacsocai meg dr. Hager-fele hurutlabdacsoai igen kitűnő hatásuaknak bizonyultak, a miért is ismét kérek nekem 1 tekercs kárpáti s 2 skatulya dr. Hager-fele hurutlabdacsokat küldeni. Neszmély, 1907. II/18. Nagy-u. 170. (Komárom m.) Szivélyes tisztelettel Kátai József, birtokos.

Tekintetes gyógyszerész ur! Jelen megrendelésemmel alkalmával ujjal azzal kezdem, kárpáti egészségi labdacsoainak a világon párja nincs. Hogy nálam mennyire nélkülözhetetlen azt csak akkor látom, midőn elfogy. Most is már elfogyott a legutóbbi rendelés. Sziveskedjék postafordultával ismét 1 tekercset utánvétellel küldeni. Dad, 1907. március 21. (Komárom m.) Hálas tisztelője Toth Lajos, ev. ref. tanító.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Tisztelettel kérem legyen szives utánvétellel mellett czímemre 6 tekercs kárpáti labdacsokat küldeni. Ezen labdacsokat már sok éven keresztül veszem, s hatásukkal mindenkor teljesen meg voltam elégedve, azért is kérem a Mindenhátot, hogy gyógyszerész urat még sokáig tartsa fenn a szegény betegeknek s ezzel maradok szivélyes üdvözléssel legalázatosabb szolgálja Muraszombat, 1907. február 23. (Vas m.) Téth Antal, th. utbiztos.

Zdelár József, járásbírósi hivatalnok.

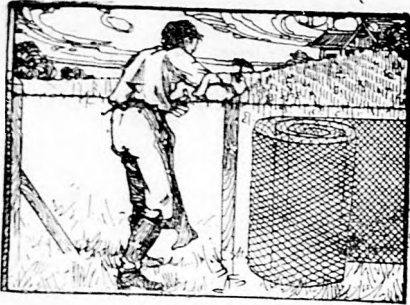
A legfárasztóbb s legnehezebb, biztosan a legnehezebb idő alatt elmulnak a Friedrich János-féle elhagyott, s a leggyorsabb csomagolásai s postaköltséggel együtt 2 kor.

Mindenemű izzadást, különösen a lábak s hónalj izzadását megszünteti a Friedrich János-féle izzadási elleni por, 8 doboz ára, csomagolásai s postaköltséggel együtt 4 kor.

Drótkerítés

legolesőbb

Arjegyzék díjmentesen!

Arjegyzék díjmentesen!

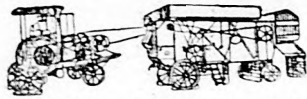
Stadler Mihály

kerítésgyáránál

BUDAPEST, VI., Váci-körút 41j. sz.

Benzin-nyersolaj-és szivógáz-

motorok

Motoros
cséplő-
készletek.

A legjobb gépek. A legolesőbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

DOBRY ANT motor- és gépgyárának magyarországi kizárólagos képviselője.

Kovács Mihály és Társa

Budapest, V., Hold-utca 23.

Kettős elektromágneses kereszt
gyógyít és felüdít kezeség mellett.

Telefon 45-22.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértórtulás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothalás, a szívverés, szív- R. B. 86967. sz. béri szervezettel megrohánó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban levő elismerések és bizonyítványok, a melvük a világ minden részéből hálásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja pénzét. Ahol már minden hasztalan, volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

mos áramot áradoztat szét a testben s míg egy felől szinte bámulatos sikerrel gyógyít; másfelől a leghaladatosabb ovószert az emrohánó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban levő elismerések és bizonyítványok, a melvük a világ minden részéből hálásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja pénzét. Ahol már minden hasztalan, volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék 8 korona.

Kis készülék 6 korona.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére Müller Albert, Budapest, V/5., Vadász-utca 84. sz. m.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tételik, hogy a **Magyar Kir. Szabadalmazott Osztályosorsjáték** (XXI. sorsjáték) **6. osztályának** húzása f. évi **március hó 24-től április hó 23-ig** tartathat meg, még pedig a következő napokon:

március 24, 26, 27, 28, 30, 31, április 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 23-án.

A húzások mindig délelőtt 1/9 órakor kezdődnek és a **magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a **M. Kir. Szab. Osztályosorsjáték húzási termében**. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt **1908. évi március hó 17-ig** eszkozlendő.

Budapest, 1908. évi március hó 8-án.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályosorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.

ASZTMA

**HÖRGHURUT,
TÜDŐBAJ,
TÜDŐVÉRZÉS,
GYOMORBAJÁT**
megszüntetheti?

Ez a gyógymód ezreknek szerzett enyhülést és végül teljes gyógyulást. kik állapotuk javulásában már nem bíztak és kiket az orvosok feladtak; ugyanaz a gyógymód ez, mellyel Patai Mór ur Budapesten, Nyírfalvy Piroška urhölgy Budapesten, Fekete Zsigmond ur Budapesten, Szkalicza József ur Kis-Mácsédon, Erasmus Borbála urhölgy Grabácsos stb. sok évi szenvedésüktől megszabadultak.

Titkos szerekhez semmi köze, sőt ellenkezőleg, a hogy ma mutatják be a betegnek, a természetes gyógymód terén elsőrangú tekintélyek tanulmányának; és azoknak a tapasztalatoknak eredménye, melyeket sok évi gyakorlat alatt

több mint 50,000 betegen,

kik hasonló bajokban szenvedtek, gyűjtöttünk.

Különösen kiemelendő az, hogy ámbár ez a gyógymód sokkal hatásosabb, mint bármiféle más kezelés, mégis rendkívül olesó, úgy hogy, amiről a betegek jelentéseibe való betekintés utján bárki is meggyőződhetik, minden rendű és rangu egyének használhatják,

Kérje levelezőlapon a „Spiro spero“ (Mig lélegzel, remélj) füzetet, meg tudhat belőle mindent és láthat benne számtalan hála- és elismerő-nyilatkozatot. Azonnal megküldi

teljesen ingyen

a „**SPIRO SPERO**“ gyógyintézet

DRESDEN NIEDERLÖSSNITZ, Schulstrasse 263. —

M
FÜGGE

Megjel

Egész évre
Amerik

A ho

Olyan
magyar-ho
nek hatás
tani senk
kézirtall
gyűlésöke
a bán azt
megbizta
hogy végr
Dráván tu
juk tetsz
ezt a mó
(1868 óta
horvát nép
szinezetű,
a gyűlésne
ha már va
annak a fe
denkor tör
mányhü m
szivesen
néppel ol
mely erős
magán.

A Weker
azt mondja
más utat
mint ezt a
legyen így.
felpanaszol
nyire jutni
és hogy m
nem volt k
kalmazni. M
mig előbb
ellenünk la
annak látás
Horvátorsz
gyűlöli. Így
szigor; de
soha. Hisz